

Listy OSTRAVSKÉ UNIVERZITY

K zahájení akademického roku...

Rád využívám této příležitosti, abych s příchodem nového akademického roku oslovil Vás, vážení kolegové, milí studenti i zaměstnanci Ostravské univerzity.

Chtěl bych připomenout vážené akademické obci i zaměstnancům univerzity některé události uplynulého období, které mají zásadní význam pro univerzitu, a též se zmínil o některých úkolech, které nás v nadcházejícím akademickém roce čekají. Podrobně je sice máme uvedeny v aktualizacích dlouhodobého záměru rozvoje Ostravské univerzity na rok 2002 a 2003 (jsou na univerzitním webu), život nám však přihrál i nové šance, o kterých jsme v době, kdy jsme vytvářeli zmíněné dokumenty, neměli ani potuchy.

Nehodlám zde komentovat událost zásadního významu pro další vývoj celé naší společnosti, školství nevyjímaje, jakým byly volby, ani se nebudu pokoušet spekulovat o možných dopadech katastrofálních srpnových povodní na náš resort a univerzitu. Omezím se na věci spíše domácí.

Na jaře jsme byli přijati do Evropské unie univerzit (EUA). O vstup jsme usilovali od roku 1995. Tehdy šlo ovšem o organizaci CRE, která byla předchůdkyní této instituce reprezentující evropské univerzity. Úspěšnost takového kroku vyžadovala splnění řady podmínek. Jednou z nich bylo zavedení doktorského studia a „vyprodukování“ prvních jeho absolventů. Museli jsme též získat doporučení České konference rektorů. Členstvím v EUA jsme se přihlásili k myšlence budování společného evropského vzdělávacího prostoru. Co nám to přinese? Umožní nám to přístup k řadě celoevropských aktivit, z nichž zejména možnost mezinárodní evaluace univerzity bude brzy předmětem našeho zájmu.

Pro Přírodovědeckou a Filozofickou fakultu je letošní rok zcela ve znamení akreditace. V současné době procházejí její důležitou etapou. Přírodovědecká fakulta, kte-

rá vstoupila do akreditačního řízení později, mohla již využít elektronické formy předkládání převážně části požadovaných dokumentů. Programové vybavení bylo připraveno a odzkoušeno Centrem informačních technologií a bude k dispozici všem subjektům OU, které budou v budoucnu akreditaci procházet. K akreditaci byly podány i nové obory na Pedagogické a Zdravotně sociální fakultě. Chtěl bych na tomto místě poděkovat všem, kteří se na přípravě akreditací podíleli.

Pro oblast vědy má zásadní význam zákon č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků. Na něj se mimo jiné váže i dlouhou dobu očekávané výběrové řízení pro nové institucionální záměry. Avizovaný termín - přelom srpna a září - nebude dodržen. Ukončení řešení stávajících záměrů se posouvá o celý rok, tedy do konce roku 2004.

Významným počinem v uplynulém období v oblasti zahraniční spolupráce bylo vytvoření Mezinárodního ústavu humanitních studií jako společné organizační jednotky naší Pedagogické fakulty a Slezské univerzity v Katowicích - pobočky v Cieszynie. Spolupráce ve výuce, badatelských a uměleckých aktivitách je otevřena rovněž dalším fakultám a pracovištím obou univerzit.

V červenci tohoto roku nabyl platnosti nový mzdový předpis. Po poněkud dramatickém schvalovacím procesu se podařilo uvést v život předpis, který sice není zcela dokonalý, ale umožní odměňovat pedagogické pracovníky dle jejich výkonů a nejen na základě odsloužených let. Samozřejmě rozhodující je, aby objem financí, které budeme rozdělovat, byl podstatně větší než dosud. Vedení univerzity si plně uvědomuje nevyhovující situaci v platových podmínkách většiny pedagogů a bude se snažit o jejich postupné zlepšování.

Hodně bude záležet na tom, jak budeme schopni získávat peníze i z jiných než jen státních zdrojů, jak budeme schopni prodávat naše produkty a jak se nám podaří oslovit soukromý sektor, průmyslovou sféru či služby. Určitým krokem k tomu má být i vytvoření s.r.o. Její hlavní náplní by měl být prodej produktů v oblasti informačních a komunikačních technologií včetně organizování a provádění školení pro učitele základních

a středních škol v rámci projektu informatizace, který vyhlásilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Významnou událostí prázdninového období bylo získání podpory z programu PHARE 2000 na rozvíjení celoživotního vzdělávání ve výši přesahující 14 milionů Kč. Z více než tři stovek žadatelů bylo k finanční podpoře vybráno pouze osm. Je to velká příležitost k rozvoji distančních forem vzdělávání na naší univerzitě. Rozvoj celoživotního vzdělávání patří nejen mezi priority v rámci české vzdělávací soustavy, ale je podporován rovněž v rámci EU. Na výše uvedeném velmi ambiciózním projektu se podílí řešitelé z PřF, PdF a FF. Předkladatelem úspěšného projektu byl tým pod vedením prof. Mechlové. Blahopřejí!

V letním období se podařilo uskutečnit řadu akcí, které přispějí ke zkvalitnění výukového procesu na OU. Ještě před prázdninami se začaly stěhovat některé katedry do nového objektu na Hladnově. Přírodovědecká fakulta tak získává moderní výukové prostory včetně oborové studovny. Slavnostní otevření budovy proběhlo 17. září za přítomnosti řady osobností z města a regionu.

V letních měsících byla rovněž ukončena další etapa v rekonstrukci kolejí Jana Opletala. Tím se podařilo vytvořit pro ubytované studenty velmi slušné podmínky. V letošním roce obdržela OU poprvé prostředky na havarijní opravy budov a staveb. To umožnilo realizovat osm poměrně rozsáhlých akcí, jako jsou např. oprava střechy a renovace učebny E 24 v objektu E, oprava elektroinstalace a nové nátěry oken v objektu D, oprava rozvodů pitné vody v objektu A. Z drobnějších akcí, mnohdy však organizačně velmi náročných, zmiňuji restauraci nástěnné malby v zasedací místnosti rektorátu.

Pro nadcházející období se ve všech oblastech naší činnosti musí výrazněji uplatňovat hledisko kvality. Evaluace není jen formálním naplněním požadavku vysokoškolského zákona, ale musí sloužit jako nástroj řízení kvality, musí být součástí každodenní práce každého z nás. To platí zejména pro vzdělávací činnost. Součástí standardních evaluačních procesů je studentské hodnocení výuky, které se provádí ve všech vyspě-

DOKONČENÍ NA STR. 2

Studenti Ostravské univerzity pomáhali dětem ze zatopených oblastí

Povodně! Toto slovo od roku 1997 pro občany České republiky znamená mnoho emocí: smutek, obavy, zoufalství, soudržnost, naděje, pomoc... Druhý rok nového tisíciletí je zároveň pátým rokem uplynulým od ničivých povodní, které zasáhly především oblast Moravy a Slezska. Lidé se pomalu zabydleli v opravených či úplně nových domovech, pozvolna přestali znepokojeně vzhlížet k obloze, která se zatáhla a hrozila deštěm, nepříjemné vzpomínky a obavy vtěsňali do nejzazších koutů svých myslí a věřili, že příroda k nim bude mateřsky laskavá. Byla přijata a učiněna mnohá preventivní opatření, která nás měla varovat před obdobnou katastrofou a tak minimalizovat či úplně zabránit ničivým následkům.

Avšak právem zhrzená příroda nám za přispění lidského faktoru opět ukázala svou sílu. Tentokrát svou pozornost v duchu „zvrácené“ spravedlnosti obrátila na oblast Čech.

Bylo třeba neodkladně jednat. Jeden ze dvou největších ostravských podniků VÍTKOVICE a.s. se rozhodl pomoci dětem ze zatopených oblastí a ubytovat je v hotelu ATOM. Vzhledem k tomu, že šlo o děti, bylo nutné pro ně zajistit pedagogický dozor, který by byl schopen na určitý čas dětem zastoupit rodiče, kteří likvidovali povodňové škody, tišit jejich traumatické zážitky, vrátit jejich pozornost k hrám, soutěžím a jiným dětským aktivitám, které neodmyslitelně patří k prázdninám. Zhostit se tak nelehkého úkolu byla velká zodpovědnost a právem patří díky za ochotu všem studentům Pedagogické fakulty OU, kteří mnou byli kontaktováni a tuto pomoc dětem brali jako samozřejmost. I mne překvapila jejich lidskost, solidarita a zodpovědnost, s jakou k této „rychlé akci“ přistupovali. Chci jim touto cestou vyslovit uznání a poděkovat.

LUCIE DOKOUPILOVÁ

Loučení na diplomatické půdě

Studenti i učitelé polonistiky zakončili uplynulý akademický rok skutečně velkolepě - pan generální konzul Polské republiky Marek Masiulanis nás všechny pozval na závěr svého diplomatického působení v ČR na přátelské setkání do zahrady polského konzulátu v Ostravě.

Pan generální konzul po celou dobu svého diplomatického působení v Ostravě naše oddělení i naše studenty velmi podporoval, pravidelně navštěvoval katedru, která jeho prostřednictvím získala řadu knižních darů, a polský divadelní kroužek při katedře v něm našel nejen pozorného a vnímavého návštěvníka svých představení, ale i mecenáše.

Na červnové pozdní odpoledne strávené v překrásné zahradě polského konzulátu budeme všichni dlouho vzpomínat. Pan generální konzul, paní konzulka Małgorzata Filipek i všichni další pracovníci konzulátu se ukázali jako vynikající hostitelé.

A protože se naše setkání uskutečnilo den po svatém Janu (25. června) a svatojanská tradice vyžaduje očistu ohněm, zkusili si zdatnější a mladší účastníci našeho setkání i skákání přes oheň.

Srdečné díky za vše, pane generální konzule, budeme na Vás vzpomínat s úctou. Ať se Vám ve Vaší další práci daří.

EVA MRHAČOVÁ, JANA RAČLAVSKÁ

K zahájení akademického roku...

DOKONČENÍ ZE STR. 1

lých zemích. Rovněž v České republice mají tento systém zaveden na řadě univerzit. U nás bylo toto hodnocení využito zatím pouze na PFF. Kolegium rektora doporučilo zavést hodnocení výuky studenty rovněž na zbývajících fakultách a Institutu pro umělecká studia. V současné době se pracuje na jeho technickém a organizačním zajištění.

V oblasti vědy a výzkumu pokládám za velmi důležité udržet trend ve zvyšování počtu podaných projektů. Zahájení 6. rámcového programu by mělo být pro nás velkou výzvou. Grantové oddělení OU připravilo v této souvislosti seminář z grantového managementu. Školitelé budou významní odborníci na tuto problematiku z VUT Brno.

Do konce roku 2002 se musíme rozhodnout, které informační databáze z vědy budeme chtít zakoupit v příštím období. Zatím jsou tyto databáze díky státním programům zdarma, avšak jen do konce roku 2002! Na nákup budeme mít pouze omezené prostředky. Semináře ke struktuře a využívání těchto databází organizuje naše knihovna. Využijme této šance!

Pozornost budeme věnovat i získání prostředků z rozvojových programů. Dnešní poštou přišlo vyhlášení Rozvojových programů MŠMT. Máme tak šanci získat tolik potřebné peníze na zlepšení podmínek pro výuku. Samozřejmě jen když se podaří připravit kvalitní projekty. Ostatně na většině našich pracovišť si lidé už zvykli a vědí, že není možné jen lamentovat nebo čekat s napraženou dlaní.

V oblasti spolupráce s okolím univerzity vidím jako potřebné více se angažovat při zpracovávání vizí a koncepcí rozvoje regionu a města, zejména v oblasti vzdělávání. Už jsme byli osloveni.

V nejbližším období bych velmi rád zapojil akademickou obec i zaměstnance do diskuse o dalším rozvoji OU. Zpracování generelu rozvoje univerzity se jeví jako nezbytné. Významnou akcí v tomto směru bude i setkání akademických funkcionářů příhraničních univerzit česko-slovenského pomezí. Toto ryze pracovní setkání se uskuteční na jaře v Ostravě. Celá akce je financována z prostředků EU. Hlavním tématem bude další rozvoj našich univerzit.

Velkou příležitostí pro propagaci naší univerzity by mohlo být i uspořádání Českých akademických dnů spolu s VŠB-TU v květnu příštího roku. Pro nezasečené sdělují, že se jedná o období bývalých univerziád. Vše je zatím na začátku projednávání.

Akademický rok, který přichází, přinese s sebou jistě řadu problémů, spoustu náročných úkolů, jejichž řešení si vyžádá mnoho času a úsilí jednotlivců i celých kolektivů. Jsem však přesvědčen, že i v nadcházejícím roce učiníme další významné kroky na cestě k mezinárodně respektované univerzitě. To se samozřejmě neobejde bez podpory akademické obce a zaměstnanců, bez účinné spolupráce všech našich pracovníků.

Závěrem děkuji našim zaměstnancům za odvedenou práci v uplynulém akademickém roce a do nového akademického roku všem přeji pevné zdraví, hodně úspěchů a radost z dobře vykonaného díla. Studentům přeji bezproblémové zvládnutí studijních povinností. Těm, kteří letos poprvé vstupují na akademickou půdu přeji, aby jim naše univerzita byla dobrou alma mater.

REKTOR

Univerzitní knihovna informuje

Změny v provozní době studoven a oddělení Univerzitní knihovny k 1. 9. 2002

Nově zřízené **hudební oddělení** je dostupné přes mediotéku ve druhém patře, otevírací doba je stejná jako u všech dalších pracovišť v ústřední budově UK na Bráfově ulici:

Pondělí	8,00 - 18,00
Úterý	13,00 - 18,00
Středa	8,00 - 18,00
Čtvrtek	8,00 - 18,00
Pátek	8,00 - 15,00

Oborová studovna Pedagogické fakulty OU prodlužuje provozní dobu do 19 hodin, přístupná je z ústřední budovy do 18 hodin, mezi 18. a 19. hodinou bude vstup možný pouze přes budovu B na Českosobratrské ulici:

Pondělí	8,00 - 19,00
Úterý	13,00 - 19,00
Středa	8,00 - 19,00
Čtvrtek	8,00 - 19,00
Pátek	8,00 - 15,00

Nově otevřená **oborová studovna Přírodovědecké fakulty OU** na ulici Hladnovské bude prozatím nabízet služby v jednosměnném provozu takto:

Poděkování výtvarníkům

Pravidelní i občasní návštěvníci Univerzitní knihovny Ostravské univerzity mohli od května tohoto roku zaznamenat příjemné změny v celkovém působení moderní budovy na Bráfově ulici. V prostorách zasedací místnosti, schodiště i studoven bylo instalováno dalších deset grafik k výtvarným dílům, které od zahájení provozu zdobí interiéry knihovny. Autory těchto výtvarných děl jsou vesměs posluchači obou výtvarných kateder Pedagogické fakulty OU.

Myšlenku nabídnout mladým výtvarníkům prostory knihovny k pravidelně se obměňujícím výstavám a tím k prezentaci fakulty a zároveň i knihovny široké veřejnosti začala realizovat bývalá ředitelka knihovny paní Mgr. Jana Trávníčková. Osud jí bohužel neumožnil dovést tento zájem do tradice.

Přání současného vedení knihovny dokončit započaté dílo své

Pondělí	8,30 - 12,00
Úterý	13,00 - 17,00
Středa	zavřeno
Čtvrtek	13,00 - 17,00
Pátek	8,30 - 12,00
	zavřeno

Informace o této studovně budou uveřejněny v příštím čísle Listů Ostravské univerzity.

Další informace o pracovištích knihovny lze nalézt v příručce Informace o studiu jednotlivých fakult a na WWW stránkách knihovny na adrese: <http://knihovna.osu.cz> v nabídkách Provozní doba, Informace z knihovny aj.

Mgr. JARMILA KRKOŠKOVÁ

Elektronická databáze výměny literatury

Elektronická databáze zpřístupněná k 1. září 2002 obsahuje informace o dokumentech získávaných a odesílaných v rámci výměny literatury mezi Ostravskou univerzitou a jinými akademickými, převážně zahraničními institucemi. Jedná se o periodickou i monografickou literaturu, vydanou v letech 2000 až 2002 a došlou do knihovny od ledna tohoto roku. V současné době databáze obsahuje 262 záznamů.

Vyhledávání v databázi je možné z WWW stránek Univerzitní knihovny OU v nabídce Elektronické informační zdroje - Databáze výměny literatury. Kromě bibliografických údajů (název, podnázev, jméno autora/editora, ISSN/ISBN, místo a rok vydání, ročník a číslo časopisu, název vydavatele) lze získat také údaje o oborovém zaměření

vyhledávané publikace či o místě jejího současného uložení v rámci dislokace fondů UK. Vyhledávat lze údaje o publikacích přijatých i odeslaných. Výsledkem hledání je soubor abecedně řazených odkazů na záznamy v databázi, otevřením vybraného odkazu lze pak získat úplné údaje o publikaci ze vstupního formuláře.

Pro vyhodnocování statistiky tuzemské i mezinárodní výměny publikací lze z databáze získat údaje o celkovém počtu vzájemně vyměňovaných titulů a exemplářů, o počtu přijatých nebo odeslaných exemplářů za dané časové období a také abecední seznam přijatých titulů v daném období. Další podrobnosti týkající se vyhledávání záznamů nebo uložení dokumentů podá Tamará Mikolajková.

Mgr. JARMILA KRKOŠKOVÁ

Pozvánka do nově vybudovaného hudebního oddělení Univerzitní knihovny OU

S radostí oznamujeme zejména hudbymilovné veřejnosti, že jsme otevřeli v prostorách ústřední budovy knihovny na Bráfově ulici nové oddělení, zpřístupňující bývalé hudební fondy katedry hudební výchovy Pedagogické fakulty a dnešního Institutu pro umělecká studia Ostravské univerzity.

Prvotní profilace fondu hudebního oddělení proběhla za účasti pedagogů a odborných pracovníků výše uvedených subjektů v průběhu letního semestru minulého akademického roku. Současný fond nabízí zhruba 2 000 titulů hudební literatury, především tištěných hudebnin, odborné literatury z oblasti muzikologie a 251 nahrávek hudebních děl na CD. V hudebním oddělení bylo instalováno přehrávací zařízení se sluchátky pro možnost individuálního poslechu. Stávající fond bude postupně doplňován z prostředků přidělených knihovně a následně hudební katedře a institutu již v průběhu tohoto kalendářního roku.

Hudební fond byl uložen v bývalých služebních prostorách přiléhajících k oddělení mediotéky ve druhém patře budovy knihovny a je členěn do deseti základních kategorií vytvořených podle nástrojového obsazení. Nejhojněji je zde zastoupena literatura pro klavír, housle a komorní hudbu. Hudební oddělení slouží všem zaregistrovaným čtenářům knihovny k poslechu hudby a prezenčnímu studiu tištěných hudebnin a publikací z oblasti hudební teorie. Pedagogičtí a odborní pracovníci, jakož i studenti hudebních oborů Ostravské univerzity budou mít možnost vypůjčit si tištěné dokumenty i absenčně s tím, že u starší a dosud nezkatalogizované hudební literatury do 48 hodin počkají na knihovnické zpracování vybraných dokumentů. Zpracování bude probíhat za odborné pomoci knihovny AMU v Praze.

Srdečně zveme všechny uživatele knihovnických a informačních služeb knihovny k návštěvě hudebního oddělení.

Bc. GABRIELA DĚČKÁ, Mgr. JARMILA KRKOŠKOVÁ

Institut pro umělecká studia OU

Institut pro umělecká studia (IpUS) zahájil svou činnost 1. října 2001. V magisterském studijním programu Hudební umění (v oborech klavír, sólový zpěv, smyčcové a dechové nástroje) nyní studuje 90 studentů. Novinářská sonda do činnosti Institutu nám přinesla informace, které rádi zveřejňujeme.

- IpUS uspořádal v sezóně 2001/2002 87 celovečerních koncertů svých studentů, které se konaly v Aule OU, koncertní síni na Sokolské, na Slezskostravské radnici, na Janáčkově konzervatoři a v Městské knihovně v Ostravě.
- Odb. asistentka Eliška Novotná provedla v dubnu 2002 v rámci abonentního cyklu Janáčkovy filharmonie Ostrava Rachmaninovův Koncert pro klavír a orchestr c moll. V září 2002 doprovází na klavír J. Vodičku na jeho koncertním turné ve Švédsku.
- Klavírista Lukáš Michel, absolvent a nyní odb. asistent na IpUS, natáčí sólové CD se skladbami Klementa Slavického. V březnu 2002 doprovázel dětský sbor Permoník Karviná na koncertech v Číně a Hongkongu.
- Španělská zpěvačka Maria Infante Alexandre, absolventka doc. Míčkové, je sólistkou nejstaršího katalánského profesionálního pěveckého sboru, zároveň ještě pokračuje ve studiu na Královské akademii zpěvu v Madridu.
- Zpěvačka Martina Janková, absolventka doc. Míčkové a nyní sólistka opery v Curychu, vystoupila na světoznámém hudebním festivalu v Salzburgu.
- V květnu 2002 proběhlo výběrové řízení na učitelská místa na Institutu. Přijati byli prof. Stanczyk a odb. asistent Michel na klavír, doc. Januszewska na sólový zpěv, doc. Cien-

- cala a dr. Čech na hudební teorii, odb. asistenti Foltýn a Bystroň na dechové nástroje.
- Komorní orchestr IpUS pod vedením Mgr. Pavla Vítky uspořádal spolu se svými sólisty celovečerní koncerty v Polsku (Tarnovské Gory), Ostravě a Třinci.
- Jiří Vodička se zúčastnil v srpnu 2002 houslového kurzu Václava Hudečka v Luhačovicích. Za vynikající koncertní výkony byl odměněn novými houslemi za 100 000 korun a pozváním ke společným koncertům s Václavem Hudečkem.
- V říjnu 2001 tři studenti a odb. asistentka Novotná vystoupili na pěti celovečerních koncertech v Rakousku, mj. na univerzitě v Grazu.
- Tříčlenná skupina sólistů z univerzity v Grazu se prezentovala s velkým úspěchem na recitálech v Ostravě a Opavě.
- Prof. E. Jakab z univerzity v Grazu vedl na IpUS seminář o interpretaci klavírních sonát a koncertů W. A. Mozarta a L. van Beethovena. Semináře se zúčastnilo 70 klavíristů z IpUS a Janáčkovy konzervatoře Ostrava.
- 4. července 2002 podepsali rektori Petr Pánek a Julius Gembalski smlouvu o spolupráci mezi Akademií muzycznou v Katowicích a Ostravskou univerzitou (Institut pro umělecká studia).
- Ve dnech 21.-27. června 2002 proběhl na IpUS mezinárodní interpretační kurz ve hře na violoncello, který vedla prof. Jaglingová z Helsink.
- Ve dnech 8.-14. července 2002 se uskutečnil na IpUS mezinárodní interpretační kurz ve hře na klarinet, který vedla prof. Hue z Paříže, Karel Dohnal (vítěz Pražského jara 2002) a Mgr. Igor Františák.

- Mgr. Igor Františák vyučoval v srpnu 2002 hru na klarinet na mezinárodních interpretačních kurzech AMEROPA v Praze, kde působilo 30 lektorů z celého světa.
- Na stejném kurzu působily odb. asistentka Eliška Novotná jako lektorka klavírní korepetic i členka mezinárodního kvartetního souboru (USA, ČR) a harfenistka Jana Boušková, absolventka bývalé umělecko-pedagogické katedry OU.
- Absolventka pěveckého oddělení IpUS Anna Číhalová se stala od sezóny 2001/2002 sólistkou opery Národního divadla moravskoslezského v Ostravě.
- Klavírní trio z IpUS ve složení J. Hypš, M. Kaňka a P. Franců se zúčastnilo v srpnu 2002 mezinárodních interpretačních kurzů komorní hry v Holandsku.
- Klavírista L. Poledna, student prvního ročníku, bude sólistou koncertu JFO 7. listopadu 2002 v rámci cyklu Jeunesse Musicale se skladbou G. Gershwin Rapsodie v modrém pro klavír a orchestr.
- Učitelé IpUS prof. Bernatík, prof. Gola, doc. Kuzník, doc. Míčková byli členy odborných porot mezinárodních hudebních soutěží v Praze, Plzni, Brně, Hradci nad Moravicí a Katowicích.
- Odb. asistent D. Foltýn natáčí na CD s Janáčkovým komorním orchestrem v archívech nově objevený Koncert pro hoboj a orchestr skladatele Karla Dittersdorfu. V únoru hrál s Pražským komorním orchestrem v Libanonu.
- Čtyři klarinetisté ze třídy doc. Vítky byli vybráni do hlavní soutěže Pražského jara 2002.

- RB -

„Dobrá věc se podařila...“

Stejně jako lidé krácejí životem ode dne ke dni a ve více méně pravidelném rytmu střídají období nabitá aktivitou s odpočinkem, tak se i naše univerzita houpe na vlnách zápočtových týdnů, hektických zkouškových dnů a běžných přednáškových údobí. U nás na Institutu pro umělecká studia bývají pravidelně nejvypjatějšími měsíci duben a květen, kdy se vedle uzavírání letního semestru konají nesčetné ročníkové a absolventské koncerty. Po doznění posledního potlesku se pak rozjždějí studenti i pedagogové na vytožené prázdniny, kdy někteří alespoň na chvíli odloží své nástroje a jiní v pohodě letních dní začínají studovat nové skladby. Pro ty, kteří se chtějí dále zdokonalovat, jsou během školního volna k dispozici interpretační kurzy. Ty mají mnoho tváří a jsou určeny rozličným skupinám zájemců. Kurzy mohou být pro amatéry i pro profesionály, pro různé sólové nástroje, komorní ansámby i orchestry, bývají různě zaměřené, soustředěné na určitý region, nebo mají mezinárodní rozsah.

Letos poprvé se hlavně díky finanční podpoře statutárního města Ostravy podařilo zorganizovat mezinárodní interpretační kurzy i na Institutu pro umělecká studia Ostravské univerzity. Ve dnech 21.-28. června 2002 proběhl mistrovský kurz hry na violoncello, který vedla profesorka Victoria Yagling (Finsko), a o pár dnů později 7.-14. čer-

vence 2002 se konal interpretační kurz pro klarinetisty pod vedením lektorů Sylvie Hue (Francie), Karla Dohnala a Igora Františáka. Umělecká úroveň obou podniků i zájem mladých hudebníků z celé České republiky a Slovenska ukazuje prospěšnost pořádání podobných akcí a je příslibem pro pokračování a rozšíření záběru i na další nástroje a obory. Domnívám se, že přímo zásadní význam má uspořádání uměleckých kurzů pro univerzitu a hlavně pro mladičky IpUS. Je to ideální způsob, jak přiblížit ostravské umělecké školství, prostředí a kulturu studentům z celé České republiky a ukázat jim tak další možnosti vzdělávání. Příchodem zahraničních lektorů akce dostává opravdu mezinárodní rozměr, neboť i oni jsou nositeli informací o stavu hudebního umění u nás. Nemluvě o tom, jak přínosné je jejich působení přímo na naše studenty, ať už se to týká čistě umělecké stránky, lidského přístupu nebo i uvědomění si potřeby komunikace v cizích jazycích a otevřenosti světu.

Za každou takovou aktivitou stojí samozřejmě práce a úsilí organizátorů, které ne vždy bývá zcela doceněno. Dovolte mi proto poděkovat na tomto místě především doc. Janu Hališkovi a Mgr. Igoru Františákovi za jejich čas a energii věnovanou přípravě 1. mezinárodních interpretačních kurzů na Institutu pro umělecká studia OU.

slaví první rok své činnosti

Mezinárodní interpretační kurz v oboru hry na violoncello

Ve dnech 21. - 28. června 2002 se uskutečnil pod patronací Institutu pro umělecká studia kurz pro mladé violoncellisty, který vedla profesorka Sibeliovy hudební akademie v Helsinkách Victoria Yagling.

I když u nás paní Victoria Yagling nebyla poprvé (měli jsme již možnost slyšet její umění na koncertech v rámci cyklu Janáčkovy filharmonie a setkat se s ní na soutěži O cenu Beethovenova Hradce, kde zasedala v porotě), užší kontakt s takovou uměleckou osobností byl pro mnohé z nás jistě nevšedním zážitkem. Mimořádný byl už zahajovací koncert kurzů konaný v Obřadní síni Slezsko-ostavské radnice, kde vystoupila Victoria Yagling se svým synem, klavíristou Viktorem Chestopalem. V širokém záběru violoncellového repertoáru, ve kterém nechyběla „klasička“ v podobě Boccheriniho Sonáty A dur, u nás takřka nehraná Sonáta pro violoncello a klavír ruského skladatele Nikolaje Mjaskovského, transkripce Dvořákových Romantických kusů pro housle a klavír a dílo samotné interpretky Sonáta pro violoncello a klavír, jsme měli možnost obdivovat hudební umění obou aktérů, kterému předcházela samozřejmě instrumentální pohotovost a jistá hudební představa. Na závěr vyslechla zcela zaplněná obřadní síň řadu oblíbených cellových přídavek, což završilo nabitou uměleckou atmosféru koncertu.

Deset aktivních účastníků kurzu tak odstartovalo svůj studijní pobyt v Ostravě, posíleno zážitkem z interpretačního umění lektorky, která je v následujících dnech seznamovala se svou představou o hudbě a o hraní na violoncello. Konzultace s aktivním hudebníkem, který navíc sám komponuje a jeho pohled na skladbu je tím zákonitě ovlivněn, stejně jako konzultace s členem mezinárodních porot byla pro všechny velkým přínosem. Paní Yagling kladla ve svém vyučování velký důraz především na pochopení skladby a na způsob přednesení skladatelského zápisu. Podle individuálních potřeb žáka řešila i technické aspekty hry, postavení ruky, druhy vibrátů. Měla připomínky i k celkovému projevu interpreta na pódiu. Učování prokládala názornými ukázkami celých úryvků skladeb hraných samozřejmě z paměti a mimoděk tak dokazovala svůj obrovský přehled, připravenost a technickou adaptabilitu (většinou hrála na nástroj půjčený od studentů).

Studenti, kteří se sjeli ze všech koutů České republiky a ze Slovenska, se střídali na hodinách po dvou dnech, vždy pět a pět

v jeden den. Měli nárok na dvě konzultace plus generálku před koncertem, kterou ale mnozí využili k přeehrání ještě dalšího programu. Nejčastěji hranou skladbou byla Sonáta pro violoncello a klavír e moll J. Brahmsa, zazněla Sonáta D. Šostakoviče, Franckova Sonáta A dur, Čajkovského Rokokové variace, Boccheriniho Koncert B dur i Sonáta G dur, Koncert a moll C. Saint-Saënsa, Locatelliho Sonáta D dur atd. Účastníkům kurzu byly k dispozici dvě korepitorky Radana Kubíčková a Eliška Novotná (obě z Institutu pro umělecká studia). Zbývá dodat, že vyučování se konalo v prostorách Janáčkovy konzervatoře, která rovněž poskytla účastníkům prostory ke cvičení.

Po necelém týdnu práce, příprav, vyučování a zkoušení si mladí violoncellisté měli možnost vyzkoušet své interpretační umění na dvou koncertech. První koncert se konal v aule OU ve středu 26. června a vystoupili na něm: Ondřej Kratochvíl, student Janáčkovy konzervatoře v Ostravě, Lucia Šoltisová z Vysoké školy múzických umění v Bratislavě, Eva

DOKONČENÍ NA STR. 6

BEETHOVENŮV HRADEC

V nádherné přírodní scenérii se nalézá zámek Hradec nad Moravicí, ve kterém v letech 1806 a 1811 pobýval jeden z největších génů hudby Ludwig van Beethoven. Také z mnoha jiných významných umělců zde jako hosté tehdejších majitelů zámku knížat Lichnowských pobývali např. Fr. Liszt a N. Paganini.

Na tuto tradici navázaly v roce 1962 „Interpretační soutěže Beethovenův Hradec“ v oborech klavír, housle, viola, violoncello, smyčcový kvartet a klavírní trio. Tyto interpretační soutěže, které střídavě dle různých oborů probíhají každým rokem, se pozemě náhle přeměnily na prestižní mezinárodní soutěže. Významným činitelem odborné, umělecké a organizační přípravy a vlastního průběhu soutěže je spolupráce s Institutem pro umělecká studia Ostravské univerzity, jehož učitelé tvoří umělecký výkonný výbor, navrhuje členy mezinárodních porot, spolu s dalšími odborníky repertoár a podmínky soutěže, sami jsou členy porot apod.

Letošní již 41. ročník této soutěže byl určen houslistům. V I. kategorii do 19 let bylo třicet účastníků a v kategorii II. do 30 let

účinkovalo devatenáct kandidátů, kteří prezentovali tyto země: Česká republika, Slovensko, Jugoslávie, Polsko, Německo, Finsko a Japonsko. Porota za předsednictví Ivana Ženatého měla také mezinárodní složení.

Jako člen poroty mohu s radostí konstatovat, že odborná úroveň zejména českých účastníků byla na velmi vysokém profesionálním stupni. Svědčí o tom i samotné výsledky soutěže.

Nejúspěšnější v I. kategorii byl nejmladší účastník soutěže 14letý Jiří Vodička (mimořádný student Institutu pro umělecká studia OU) a 19letá Martina Bačová (studentka Vysoké hudební školy v Drážďanech), kteří se dělili o I. cenu. Jako Ostraváky nás těší, že J. Vodička, M. Bačová a P. Grabovský (student Janáčkovy konzervatoře), který se umístil na 3. místě, jsou původem z Ostravy.

II. kategorie patřila pražské Akademii múzických umění. Na předních místech se umístili její studenti - Roman Patočka, Aleš Ulrich, František Souček. Škoda, že brněňští studenti Janáčkovy akademie múzických umění se v této soutěži úspěšněji neprofilovali.

Beethovenova soutěž v příštím roce bude věnována klavíru a smyčcovým kvartetům. Věříme, že i ostravští klavíristé se budou v této dnes náročné soutěži úspěšně prezentovat, k čemuž jim přejeme dobrou přípravu a nakonec mnoho úspěchů.

Asi za 14 dní po „Beethovence“ pořádal známý houslista Václav Hudeček Interpretační kurzy v lázních Luhačovice. Zúčastnil se také náš mimořádný student Jiří Vodička. Svou hrou vzbudil nevšední zájem všech kurzistů a přítomné veřejnosti. Vedoucí kurzu V. Hudeček se o Jirkovi vyjádřil: „Světový repertoár hraje špičkovým způsobem. Pokud se nestane nic nepředvídaného a půjde tímto tempem, pak jednoho dne to bude velký, ne-li největší český houslista.“ Na závěr kurzu byly J. Vodičkovi darovány mistrovské housle v ceně sto tisíc korun.

V těchto dnech odjíždí J. Vodička na koncertní turné do Švédska a v listopadu do Španělska, kde bude jistě úspěšně reprezentovat českou houslovou školu a tím také Ostravskou univerzitu.

PROF. ZDENĚK GOLA
INSTITUT PRO UMĚLECKÁ STUDIA OU

Mezinárodní interpretační kurz v oboru hry na violoncello

DOKONČENÍ ZE STR. 5

Horáková z Konzervatoře Brno, Krystian Danel - rovněž posluchač Janáčkovy konzervatoře a na závěr přednesl Violoncellový koncert amoll C. Saint - Saëns student Akademie múzických umění v Praze Jan Žďanský. V Obřadní síni Slezskoostravské radnice o den později patřili zaslouženě největší ovace Štěpánu Švestkovi z Konzervatoře Brno, úspěchem skončilo ale i vystoupení ostatních účinkujících: Šimona Kaňky, posluchače IpUS OU, Bohdany Horecké

studující na AMU v Praze, Jakuba Tylmana z pražské konzervatoře - laureáta národních i mezinárodních soutěží a nadšeným potleskem ocenili posluchači i kultivovaný výkon studentky AMU Praha Petry Holubcové.

Na programu interpretačních kurzů ale nebylo pouze vyučování a koncerty. Mladí hudebníci, stejně jako paní lektorka, měli možnost zúčastnit se dvou „hudebních“ výletů. Jeden směřoval na Hukvaldy, které svým návštěvníkům nabídly nejen mimořádně slunečnou náruč, ale i koncert Janáčkovy filharmonie Ostrava, která vystoupila v rámci

festivalu Janáčkovy Hukvaldy. Druhý výlet zavedl skupinu violoncellistů na zámek Hradec nad Moravicí, kde je mohla inspirovat tradice pramenící z působení L. van Beethovena, F. Liszta a dalších velikánů uměleckého světa. Jistě zajímavé bylo pro ty, kteří ještě Hradec neviděli, setkání s prostředím, kde se každoročně koná mezinárodní interpretační soutěž v různých oborech a kam si možná i oni příště přijedou zasoutěžit. Jistě jim v tom bude nápomocna i zkušenost, kterou získali na kurzech vedených lektorkou Viktorií Yagling.

Mezinárodní interpretační kurz v oboru hra na klarinet

Ve dnech 7.-14. července 2002 se do Ostravy sjeli klarinetisté, aby využili možnosti zdokonalit se ve svém hráčském umění, a to pod vedením lektorů: Sylvie Hue z Francie, Karla Dohnala z Prahy a Igora Františáka, působícího na Institutu pro umělecká studia OU. Od začátku připomínalo toto setkání spíše klarinetovou dílnu. Otevřená atmosféra panovala nejen mimo vyučování, ale - snad i díky blízkému věkovému horizontu mezi lektory a studenty - i při výuce. O klarinetistech je všeobecně známo, že jsou dobrá parta a tyto kurzy byly tím zářným příkladem. Za pracovní pohodou však, jak už to bývá, stojí dobrá organizace a zajímavý program. Studenti měli možnost vyslechnout tři koncerty lektorů, sami hráli na koncertech v aule OU, v Klimkovickém sanatoriu a na Hukvaldech. Tři odpoledne sbírali zkušenosti na tematicky specifikovaných přednáškách a během první poloviny tohoto červencového týdne jim byla k dispozici opravárenská dílna Martina Kubišty (zastupujícího firmu Buffet Crampon), u něhož si mohli studenti na počkání vylepšit své nástroje. S mnohými jsme se potkali na jazzovém koncertě v Parníku a závěr kurzů patřil společnému setkání v Hudebním bazaru, kde hrála romská muzika Giňovci a Imre. Myslím si, že mladí hudebníci prožili v Ostravě pestrý týden, který pro ně bude jistě nadlouho inspirací.

Výuka na klarinetových kurzech byla koncipována poněkud jinak než u violoncell, což bylo dáno i počtem vyučujících. Muzikanti dělali jakési „kolečko“ mezi všemi lektory. Každý měl denně dvě hodiny, pokaždé u někoho jiného, a bylo pouze na něm, jestli bude konzultovat stejný program u všech učitelů, nebo využije naznačené specializace (Sylvie Hue - světový repertoár s důrazem na francouzskou hudbu, Karel Dohnal a Igor Františák česká hudba s akcentem na

hudbu soudobou). Většinou ale účastníci předehrávali všem stejnou skladbu, což může být trojnásobně inspirativnější, ale nese to s sebou i riziko vyposlechnutí tří odlišných názorů. Ne každý se s tím dokázal ihned vyrovnat, ale většinou studenti pochopili příčinu připomínek a nyní je už na nich, aby si zvolili jim nejbližší řešení, nebo hledali svou vlastní cestu. To je vlastně asi jeden ze základních smyslů kurzů: poskytnutí inspirace a pohledu odjinud i možnost slyšet stejné výtky, kterým se studentům dostává od jejich „domácích“ pedagogů, ale stylizovaných jiným způsobem. V případě francouzské lektorky musím opět vyzdvihnout i moment komunikace v cizím jazyce, což ještě stále u našich studentů není tak běžné, jak by se očekávalo.

Druhá polovina týdne byla již ve znamení příprav koncertních vystoupení. Za všechny bych chtěla jmenovat výkony našich posluchačů, především Jindřicha Klapetka a Marka Smetky, které patřily k nejzajímavějším. Z ostatních účastníků zaujala velice studentka pražské konzervatoře Simona Löwyová, která velmi přesvědčivě ztvárnila Lutoslawského Taneční preludia pro klarinet a klavír. Vítným zpestřením všech koncertů bylo vystoupení klarinetového kvarteta Humberto z Kroměříže. Sympatický okamžik nastal, když na hukvaldském koncertě zahráli spolu všichni tři lektori populární Tico, Tico. Všech patnáct účastníků předneslo na závěr posledního koncertu na Hukvaldech úpravu klarinetových kvartetů Gordona Jacoba (Scherzetto) a Clarka Grundmanna (Capriccio), čímž se kurzy symbolicky uzavřely. Celým týdnem mladé klarinetisty doprovázeli na klavír korepetitoři Lukáš Michel a Eliška Novotná, oba z Institutu pro umělecká studia OU.

MATERIÁL O 1. MEZINÁRODNÍCH INTERPRETAČNÍCH KURZECH PŘIPRAVILA
MGA. ELIŠKA NOVOTNÁ

FOTO: AUTORKA

S ARIONEM - tentokrát v Nizozemsku

O ARIONu se již v Listech Ostravské univerzity psalo vícekrát: když se naši pedagogové zúčastnili některého ze studijních pobytů ARION v zahraničí nebo naopak, když na naši univerzitu přijeli na studijní návštěvu experti ze zahraničí.

Proto jenom velmi stručně úvodem: ARION je součástí vzdělávacího programu Evropské unie SOCRATES. Zahrnuje dvě aktivity:

- účast na týdenním studijním pobytu v některé z evropských zemí s cílem výměny zkušeností a získání nových poznatků v oblasti vzdělávání; účastníci rovněž prezentují vzdělávací systémy ve svých zemích;
- organizace studijních pobytů pro účastníky z evropských zemí.

Cílovou skupinu programu tvoří především „decision-makers“, tedy ti, kteří se přímo podílejí nebo mají vliv na utváření vzdělávací politiky a vzdělávacího systému. Další podrobnosti si můžete vyhledat na internetu: <http://www.csvs.cz> nebo <http://europa.eu.int/comm/education/socrates.html>.

Jednou z akcí ARION byl studijní pobyt v Nizozemsku, který se konal v červnu letošního roku a byl organizován institucí Europees Platform. Týkal se

vzdělávání dospělých a odborného školství. Zúčastnilo se ho 13 pracovníků z Francie, Itálie, Rakouska, Dánska, Velké Británie, Španělska, Polska, Rumunska, Slovenska a České republiky. Účastníci pokrývali profesně širokou oblast vzdělávání: vychovatelé, učitelé, výzkumníci, poradci, pracovníci managementu, administrativy i státní správy. Stejně pestrý byl i program: návštěvy Ministerstva školství, kultury a vědy, odborné školy pro námořníky a rybáře, výzkumné instituce CINOP (Centrum pro inovace ve vzdělávání), nově vytvořeného regionálního vzdělávacího centra ROC Zadkin v Rotterdamu a dalších míst.

Problematické vzdělávání dospělých a odborného školství je v Nizozemsku i v ostatních zemích Evropské unie věnována velká pozornost. Když jsem si připravovala stručnou informaci o tomto typu vzdělávání u nás, vycházela jsem z našich zkušeností s různými kurzy pro dospělé, dřívějším dálkovým či dnes distančním vzděláváním, celoživotním vzděláváním, případně s univerzitami třetího věku - o ty se kolegové ze západních zemí živě zajímali. Problém, který nás - tím myslím účastníky z České republiky, Slovenska, Polska a Rumunska - zaskočil, je vysoká

V ROTTERDAMU NAJDETE 160 NÁRODNOSTÍ, TĚMĚŘ 50 % POPULACE NEJSOU PŮVODEM HOLANĎANÉ. LIDÉ, ŽIJÍCÍ V MÍSTECH S VYSOKOU KONCENTRACÍ OBYVATEL, JSOU VĚTŠINOU NEZAMĚŠTNANÍ, MAJÍ NÍZKÉ SOCIÁLNĚ-EKONOMICKÉ POSTAVENÍ. TĚMĚŘ 75 % RODIČŮ V ROTTERDAMU JSOU NĚJAKÝM ZPŮSOBEM ZNEVÝHODNĚNÍ NEBO ZANEDBANÍ. PRO ZLEPŠENÍ SOCIÁLNÍHO KLIMATU V TĚCHTO OKRSCÍCH BYLA ZALOŽENA ORGANIZACE „LIVING, LEARNING AND WORKING TOGETHER“ - „ŽÍT, UČIT SE A PRACOVAT SPOLU“.

negramotnost dospělých v Nizozemsku, ale i v dalších vyspělých evropských zemích. Mnozí se rekrecují z řad přistěhovalců, zvaných „newcomers“, ale hodně dospělých negramotných je z řad obyvatel, kteří žijí v evropských zemích už po mnoho generací.

Školský systém v Nizozemsku je na vysoké úrovni. To jsme také poznali v průběhu studentských a učitelských mobilit na University Twente ve městě Enschede, se kterou má Ostravská univerzita uzavřenou bilaterální smlouvu v programu SOCRATES-Erasmus.

Pokud se týká odborného školství, domnívám se, že je u nás dopsud na dobré úrovni. Při vzájemném sdělování poznatků s kolegy z Nizozemí i s ostatními účastníky jsme byli přinejmenším rovnocennými partnery - spolu s kolegy ze Slovenska.

Přestože organizátory nebyla formálně organizována žádná výměna zkušeností, účastníci se každý večer scházeli k diskusím, prezentacím vlastních zemí a jejich školských systémů, hovořili o svých pracovištích, projektech, výzkumných úkolech atd. Zde také vznikly předběžné dohody o spolupráci ve společných evropských projektech, o vzájemné výměně zkušeností, studentů nebo hostování pedagogických pracovníků.

Pro nás, účastníky ze zemí střední a východní Evropy, je velmi důležité vědět o tom, že v Evropě existuje velké množství negramotných dospělých, uvědomit si tyto problémy. Ty je nutno řešit v předstihu, být na ně připraveni, protože pozdní řešení je mnohem těžší a podstatně nákladnější.

JANA KAPOUNOVÁ

V HOLANDESKU PRÁVĚ PROBÍHALA SEZÓNA ČERSTVÝCH HERINKŮ „NIEUVE HARING“. TY JSOU ÚPLNĚ NEJLEPŠÍ PRÁVĚ ZDE - ANI SKANDINÁVSKÉ SE JIM NEMOHOU ROVNAT. HERINKY MŮŽETE JÍST JEN TAK SAMOTNĚ, NEBO VLOŽENÉ V ROZKROJENÉM ROHLÍKU S NASEKANOU CIBULÍ, NĚKDY I S NAKRÁJENOU KYSELOU OKURKOU - ALE VŽDY SYROVÉ. JE TO NEJEN VYNIKAJÍCÍ, ALE I VELMI ZDRAVÁ DELIKATESA.

FOTO: AUTORKA

Vysokoškolský pěvecký sbor OU hledá nové zpěváky

Vysokoškolský pěvecký sbor Ostravské univerzity přijme do svých řad nové zpěváky. Zájemci, kontaktujte sekretariát katedry hudební výchovy, telefonní číslo 596 160 622.

Co je IN a co je OUT aneb co se v Evropě nosí a co se nenosí

IN je říkat DOBRÝ DEN a dívat se při tom zdravené osobě do očí (zkrátka dát si na pozdravu záležet)	OUT je mumlat na půl úst DOBRY/BRY a hledět při tom do země (zkrátka dávat najevo, že mi na zdraveném vůbec nezáleží)
IN je říkat s hezkým úsměvem NA SHLEDANOU!	OUT je zamumlat NASCHLE!
IN je slušně pozdravit při vstupu DO a odchodu Z kterékoli úřední místnosti univerzity, ať jde o pracovnu učitele, knihovnu, studovnu, kanceláře děkanátů a rektorátu	OUT je vejít a vyjít buď beze slova, anebo se zmrzačenými slovy uvedenými výše
IN je otevřít dům dveře se slovem PROSÍM, doprovázeným šarmantním gestem	OUT je rozrazit dveře, předejít vcházející nebo vycházející, popřípadě použít loktů
IN je reagovat na DĚKUJI hlasitým PROSÍM / NENÍ ZAČ a přidat k tomu úsměv	OUT je nemít zafixovanou odpověď, mlčet
IN je reagovat na PARDON / PROMIŇTE slovy ve světě obvyklými, to jest PROSÍM / NIC SE NESTALO	OUT je nemít zafixovanou odpověď, mlčet, popř. tvářit se dotčeně
IN je oslovovat osobu pátým pádem podstatného jména, tj. PANE (profesore, docente, doktore, asistente), PANÍ (profesorko, docentko, doktorko, asistentko, sekretářko)	OUT je oslovovat osobu výrazy PROSIMVAS / SIMVAS
IN je věnovat ve významné dny svého vysokoškolského života zvýšenou pozornost svému zjevu - dostavit se k promócím, státním zkouškám, dílčím zkouškám upravený, čistě a svátečně oblečený	OUT je dostavit se ve významný den svého vysokoškolského života neupravený, v nevhodném oblečení
IN je vyřizovat nutné záležitosti s učitelem v JEHO PRACOVNĚ, v době konzultačních hodin	OUT je oslovovat jej na schodišti, v jídelně, na ulici, případně na WC
IN je odkládat svršky v hlídané šatně	OUT je věšet je po oknech, válet je po lavicích apod.

Tento text byl inspirován letáčkem, který byl zpracován pro hostesky jednoho významného mezinárodního setkání v Praze s cílem předejít ostudě a vytvořit u hostů dobrý dojem. Letáček byl uveden mottem: „Nedbalost, neupravenost a nevychovanost nejsou znakem ležérnosti, nedbalé elegance, ale jen a jen znakem nedbalosti a nevychovanosti.“

EVA MRHAČOVÁ

Tadeusz Siwek viceprezidentem České geografické společnosti

Česká geografická společnost, založená v roce 1894, sdružuje 516 geografů a učitelů geografie základních, středních a vysokých škol České republiky. Tito geografové jsou sdruženi v regionálních pobočkách (na katedře sociální geografie je registrována pobočka severomoravská) a v odborných sekcích (od roku 1985 do ledna 2002 měla sekce geografického vzdělávání své sídlo na stejné katedře). Členové společnosti se každé čtyři roky scházejí na pravidelných sjezdech. Severomoravská pobočka organizovala 17. sjezd v Ostravě v roce 1987. K jubilejnímu 20. sjezdu zpracovali A. Wahla a P. Piatková brožuru charakterizující dosavadních 19 sjezdů (ustavující valnou hromadou v roce 1894 počínaje a 19. sjezdem v Praze v roce 1998 konče).

Jubilejní 20. sjezd České geografické společnosti se konal ve dnech 28.-30. srpna 2002 v Ústí nad Labem pod heslem „Evropská integrace - česká společnost a krajina“. Naše univerzita na ní byla

zastoupena 13 geografů všech věkových kategorií: počínaje emeritním profesorem Miroslavem Havrlantem a konče studentem Oldřichem Daňkem, který úspěšně reprezentoval naši univerzitu v soutěži o nejlepší studentskou vědeckou práci. Celkem se sjezdu zúčastnilo přes 150 českých, moravských a slezských geografů. Ostravští geografové a kartografové byli třetí nejpočetněji zastoupenou institucí po Karlově univerzitě a domácí ústecké univerzitě. Význam naší reprezentace podtrhuje navíc zvolení doc. Tadeusze Siwka, prorektora OU, viceprezidentem společnosti na příští čtyřleté období 2002-2006.

Odborný program sjezdu zahrnoval 6 sekcí a 4 workshopy. Geografové se věnovali současným sociogeografickým procesům (sekcí řídil doc. P. Šindler a z našich geografů referovali V. Baar, J. Vencálek a J. Havrlant), regionálnímu rozvoji (referoval P. Rumpel), proměňan krajiny a udržitelnému rozvoji (V. Kříž, L. Müller),

geoinformatice (R. Dušek), geografickému vzdělávání (A. Wahla), pohraničí, přeshraniční spolupráci a euroregionům (referovali M. Havrlant, P. Wilam). Jeden z workshopů byl pohotově věnován nedávným povodním jakožto významnému geografickému fenoménu. Katedra fyzické geografie vystavovala kartografickou produkci a vydané publikace. Vystavené práce byly plně srovnatelné s produkcí jiných geografických a kartografických pracovišť.

Poslední den sjezdu se konaly čtyři exkurze do okolí Ústí nad Labem, kde se účastníci sjezdu mohli na vlastní oči přesvědčit o důsledcích největší povodně v Čechách od roku 1890. Jedna z původně plánovaných exkurzí - do Drážďan - musela být kvůli povodním zrušena. Příští sjezd České geografické společnosti se bude konat v roce 2006 v Českých Budějovicích.

A. WAHLA

Na katedře tělesné výchovy otevřena nová multimediální posluchárna

Katedra tělesné výchovy Pedagogické fakulty zakončila prázdninový měsíc srpen výrazným připomenutím budoucích pracovních aktivit. 30. srpna uvedla slavnostně do provozu Přednáškové centrum, jehož existence znamená další kvalitativní posun ve výukových a výzkumných činnostech pracoviště. Autorem projektu, jehož realizace byla možná díky spojení prostředků MŠMT a Ostravské univerzity, je vedoucí katedry doc. Vojtěch Gajda. V přednáškovém sále je soustředěna moderní snímací a demonstrační technika, mezi které patří datový projektor, vizualizér, počítač s možností přehrávání výukových programů ve formátu DVD a video. Vzájemná kombinace technických přístrojů umožňuje zkvalitnit a rozšířit možnosti prezentací i výuky.

FOTO: JIŘINA VEČEŘOVÁ

Za centrálním pultem přednáškového sálu stál napoprvé zástupce dodavatelské firmy, který publiku předvedl možnosti nově instalovaného zařízení. Celou koncepci výukové a výzkumné činnosti doplnil autor projektu. Už několik let usiluje se svým spolupracovníky o to, aby nedávno nová budova na Varenské nebyla jen centrem tělovýchovných aktivit studentů a učitelů Ostravské univerzity, ale i moderním výzkumným pracovištěm, v němž lze poznatky pro obor získané na náležité úrovni zpracovávat a prezentovat odborné veřejnosti. Katedra se specializuje na kinantropologii, kterou rozvíjí také prostřednictvím odborných seminářů a konferencí pořádaných zde v posledních letech.

Nové zařízení se jistě stane jak pracovníkům katedry, tak jejich kolegům v oboru užitečnou technickou základnou pro výzkum i výuku.

EVA HÖFLEROVÁ, IGOR FOJTÍK

SIXTH WORLD SYMPOSIUM ON CHORAL MUSIC

V době od 3. do 10. srpna 2002 se konalo v Minneapolis (USA) Světové symposium sborové hudby (World Symposium on Choral Music), které bylo organizováno Mezinárodní federací pro sborový zpěv (International Federation for Choral Music /IFCM), Americkou asociací sborových dirigentů a její pobočkou v Minnesotě. Účast na symposiu, které bylo zároveň i oslavou dvacetileté existence této organizace, byla mimořádným zážitkem. IFCM byla založena v roce 1982, aby napomáhala komunikaci mezi sborovými institucemi, pěveckými sbory, zprostředkovávala studijní pobyty a organizovala festivaly a soutěže zejména mládežnických pěveckých sborů.

Velkorysý pojetí této akce nasvědčovalo tomu, že sborový zpěv je v kulturním světě všemožně podporován. Dlouholeté zkušenosti totiž potvrdily, že tyto investice se společností mnohonásobně vrátí. Například ve skandinávských zemích je sborový zpěv hned po sportu nejpopulárnější činností, což se výrazně projevuje v boji s negativními jevy

(kriminalita, drogy, prostituce apod.). Pochopitelně i tato témata byla předmětem jednání, protože ještě ne všude pochopili, jaká pozitivita přináší lidem a společnosti právě sborový zpěv.

Letošního symposia v Minneapolis se zúčastnilo 17 000 delegátů ze 70 zemí světa, na koncertech se představilo 31 pěveckých sborů z šesti kontinentů, proběhly desítky přednášek a praktických seminářů, které vedli špičkoví hudební pedagogové a umělci. Akce probíhala převážně v rozlehlých prostorách Minneapolis Convention Center (což je systém budov s množstvím poslucháren různých velikostí a s nejmodernějším technickým vybavením) a v Orchetra Hall, která pojme přes 3 000 diváků.

Šesté světové symposium sborové hudby bylo jedinečným setkáním, jehož akcentem bylo vzájemné poznávání kultur, jejich ovlivňování a obohacování. Přednášky

Helmutha Rillinga o barokní vokální hudbě, Bobbyho McFerrina o vokální improvizaci, Trana Quanga o zpěvu alikvotních tónů, koncert spojených chlapeckých sborů či koncert World Youth Choir, který je složen z mladých zpěváků z celého světa, dodaly symposiu známku té nejvyšší kvality.

Obor Sborníctví se studuje i na naší univerzitě a doufejme, že se bude rozvíjet a bude podporován stejně tak, jak je tomu v zemích s bohatou kulturní tradicí.

MGR. JAN SPISAR, PH.D.

FOTO: AUTOR

Den otevřených dveří v botanické zahradě univerzity

Dne 25. června tohoto roku se konal Den otevřených dveří v areálu botanické zahrady Ostravské univerzity. Pro návštěvníky byly připraveny skleníkové expozice především subtropických a tropických okrasných a užitkových rostlin a venkovní expozice letniček, léčivých a technických plodin. Prohlídka byla doplněna odborným výkladem. Akce se konala poprvé a jejím záměrem nebylo oslovit širší veřejnost, ale zúžený okruh zájemců z řad zaměstnanců a studentů univerzity a odborných institucí našeho regionu.

V tento den botanickou zahradu navštívilo 54 návštěvníků. Mezi nimi byli i žáci ZŠ Horní Bludovice, kteří projevíli hluboký zájem o prohlídku botanické zahrady a zaujali nás svými na svůj věk odbornými znalostmi, zejména pokud se jednalo o takové skupiny rostlin, jako jsou masožravé rostliny.

Den Otevřených dveří se díky úsilí členů oddělení botaniky, vedoucí katedry biologie a ekologie a také počasí vydařil. Obzvláště cenné jsou pro nás takto získané zkušenosti nejen s organizací, ale i s technickým zabezpečením celé této akce.

Poděkování patří všem, kteří se na organizačním a technickém zabezpečení Dne otevřených dveří podíleli.

ING. TOMÁŠ TYLČEK

VEDOUcí BOTANICKÉ ZAHRADY, KBE PŘF OU

K přečíslování telefonních stanic

Taky se vám občas stane, že jste vysláni do krámu pro housky a vrátíte se s krémem na boty? Mně se to občas stane a jen doufám, že to nemá nic společného s inteligencí, snad jen se zapomínáním. Mozkové buňky můžeme nyní procvičit a dostat z případné letargie, když nám český Telecom připravil kompletní přečíslování pevných linek. Aby toho nebylo málo, mění se i čísla mobilních operátorů. Událost proběhne v noci na 22. září 2002 a předpokládá se krátkodobá nefunkčnost pevné telefonní sítě.

Zaniká nyní původní struktura UTO a vznikají nové předvolby, které budou společné pro celý kraj. Budeme tedy volat v rámci kraje za „místní“ tarif s tím, že je třeba vždy vytáčet celé číslo včetně prefixu. Všechna čísla budou mít standardní délku 9 míst (další krok k EU) a tvar xxx xxx xxx. Prefix má dvě místa, následuje sedm míst vlastního čísla, které bude u digitálních ústředěn často shodné se stávajícím. U míst šestimístných se sedmé doplní. Pro příklad: sedmimístné číslo OU 069 6160123 se změní na 596 160 123, šestimístné 0656 850089 se změní na 556 850 089. Nezbyvá tedy než přepsat záznamy v diářích, na žlutých lístcích přilepených na monitorech a čekat, až přijde den D...

LUBOR BINAR

II. ročník turnaje o „Pohár kvestora“

Na den, kdy má svátek Medard, tedy 8. 6. 2002 byl určen termín II. ročníku tenisového turnaje čtyřher o „Pohár kvestora Ostravské univerzity“, který se podobně jako v loňském roce uskutečnil v krásném prostředí katedry tělesné výchovy Pedagogické fakulty OU a neméně krásném prostředí sportovního areálu TJ NH.

Turnaj proběhl pod patronací rektora Ostravské univerzity doc. Ing. Petra Pánka, CSc., vedoucího katedry tělesné výchovy Pedagogické fakulty OU doc. PhDr. Vojtěcha Gajdy, CSc., a ředitele TJ NH Bohumila Turečka.

Hrací systém turnaje byl obvyklý, což znamená, že se provedlo losování dvojic na čtyři kola, v jednotlivých kolech měl každý

z 22 účastníků jiného partnera či partnerku. Hrál se podle platných pravidel, na jeden set s rozdílem dvou gemů. Po odehrání základních čtyř kol zasáhl Medard a znemožnil odehrát finálové zápasy o 1.-4. místo dle vybojovaných bodů. Nejlépe si vedli pánové Gajda, Vrátný, Tureček, Kobr, Raška, Dvořák, Balcar, Paulík a dámy Kazimířská, Dvořáková a Smugalová.

Po rozdělení hodnotných cen následovalo příjemné posezení u kvalitního jihomoravského vína a do zlatova opečeného selátka. Děkuji všem účastníkům turnaje včetně hostesek a ještě jednou blahopřeji vítězům - i když vítězi byli všichni účastníci.

ING. LADISLAV KUDELA
KVESTOR

O světě, vodě a o lásce

Léto máme skoro za sebou a starosti a povinnosti opět před sebou.

I když - s pohledem na stoupající vody, zničené a promáčené domy, bezmocnost lidí a narůstající moc přírody to skutečně nevydalo na bezstarostné a odpočinkové léto.

Uvědomíme-li si navíc již roční výročí loňského teroristického útoku a stav současného světa, tak snad ani opravdu v životě není o co stát.

Pomyslíme-li dále na současnou ekonomickou situaci, na zvyšování daní, na stav vysokého školství a vůbec na problematiku školství jako takového, tak nám to na radosti a optimismu také nepřidá.

A nakonec to nemusí být jen celosvětová situace, povodně v Čechách či politická a ekonomická situace, které ořesou světem a životem. Pro jedince to může být třeba umírající babička, téměř devadesátiletá, kterou v plné síle těchto let zasáhne mozková mrtvice.

Dovolená? Prázdniny? Co je to?

Sedím u počítače a píšu letní zamyšlení.

Stěny promáčené povodní před pěti lety ještě zcela nevyschly a v chladných dnech se na nich vytvářejí prapodivné vlhké mapy. Ale sousedovic kůlna, kterou přinesla voda a která přistála na jabloni, úspěšně obrůstá břechtanem a provlhlá není ani zdaleka.

Nějaká paní v televizi pláče, že přišla úplně o všechno. Ráda bych ji potěšila, že tomu tak není. O všechno, dokud žijeme, nepřijdeme nikdy. A možná, že ani pak, přemýšlím nad rakví milované ženy.

Přírodní, společenské a třeba i „soukromé“ katastrofy mohou skutečně zdánlivě odnést vše. Je však něco, co je mnohem silnější.

Co tím může být?

Možnou odpověď můžeme hledat v Bibli v jedné větě Starého zákona (v Šalamounově Písni písní). Ta věta je o lásce.

O lásce, kterou „ani velké vody neuhasí a řeky ji nezaplaví...“

Přeji nám všem, aby byla s námi a v nás a aby ani v současném světě nikdy neuhasí... nala...

MIRIAM PROKEŠOVÁ

Prázdninové aktivity katedry výtvarné tvorby

V závěru akademického roku, od 1. do 30. července 2002, připravili posluchači všech pěti ročníků katedry výtvarné tvorby výstavu svých prací ve vestibulu Nové radnice. Expozice zahrnovala malby, kresby a grafiku. V průběhu výstavy, která se těšila nevšednímu zájmu ostravské veřejnosti, se uskutečnilo několik neformálních setkání autorů exponátů s návštěvníky.

Další studentskou akcí byla anketa pod názvem Moderní výtvarné umění v dnešní společnosti. Na Jiráskově náměstí si mohli 23. července kolemjdoucí prohlédnout řadu velkých reprodukcí výtvarných děl klasiků moderního umění 20. století.

Zájemci pak anonymně vyplnili anketní lístky s otázkami. Celkem odpovědělo 217 osob, z toho 147 žen a 70 mužů. Nejmladšímu účastníkovi bylo 15 a nejstaršímu 81 let. U výtvarných děl se zastavovali lidé různých profesí, učitelé, lékaři, dělníci, studenti, výtvarníci, úředníci, podnikatelé, novináři a také důchodci. Naprostá většina se o výtvarné

umění zajímá a navštěvuje výstavy. Malířství preferuje 158 občanů, sochařství 41 a grafiku 18 dotazovaných. Největší ohlas měla díla Josefa Lady a Gustava Klimta, následoval Václav Špála, Pablo Picasso, Joan Miró, Henri Rousseau, Edvard Munch, Giacomo Manzú atd.

Velký počet dotázaných má doma rovněž obraz nebo grafiku. Anketa se stala sondou současného vztahu veřejnosti k výtvarnému umění a v aktualizované formě bude pokračovat.

Na měsíc říjen 2002 připravuje ateliér intermediálních forem, vedený Mgr. Petrem Lysáčkem, performanci v centru Ostravy.

Všechny akce se uskutečňují v rámci grantů udělených statutárním městem Ostrava a městským obvodem Moravská Ostrava a Přívoz. Z těchto prostředků mohla katedra výtvarné tvorby také doplnit inventář ve školních ateliérech o malířské stojany, kreslicí desky, adjustační rámy aj.

**DOC. EDUARD HALBERŠTÁT, AK. MAL.
VEDOUČÍ KATEDRY VÝTVARNÉ TVORBY**

FOTO: FRANTIŠEK ŘEZNÍČEK

Zemřel významný český pedagog profesor Vlastimil Pařízek

24. července zemřel v Praze přední český pedagog, profesor Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy Vlastimil Pařízek. Tato smutná zpráva nás vede k zamyšlení nad jeho vědeckým a pedagogickým odkazem.

Po ukončení studií na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze nastoupil jako aspirant na Čsl. akademii věd, jeho školitelem byl první akademik pedagogických věd prof. O. Chlup. Po udělení diplomu kandidáta pedagogických věd v roce 1958 se zdálo, že má před sebou skvělou kariéru vědeckého pracovníka. Jeho poctivost a tvůrčí myšlení jej však dostaly do rozporu s tehdejšími názory na funkci vědy a pedagogiky zvláště. V roce 1968 odešel na Vysokou školu ekonomickou a habilitoval se pro obor pedagogika a příprava učitelů středních odborných škol. Patřil k těm, kteří využívali ke své práci srovnávací metodologii, pro niž byl vybaven velmi dobrými jazykovými znalostmi.

Znal nejen naši českou pedagogickou tradici, ale i světové pedagogické systémy 1. poloviny 20. století. Pod vlivem prof. F. Singuleho se seznámil s americkou pedagogickou pedagogikou a pedagogickou psychologií. Ve svých výzkumech pronikal hlouběji do problémů než jeho vrstevníci, což se zákonitě projevilo v jeho obsáhlé publikační činnosti. V charakteru jeho práce se snoubí kritický rozum s citem pro profesní čest a chování. Byl laskavý, avšak v zásadních věcech nekompromisní zastávce poznané pravdy a z ní vyplývající činnosti a jednání.

Přátelé a ti, kteří jej znali, jsou smutní, neboť ztratili vzácného člověka. Vyrovnat se s jeho dílem znamená pochopit, co je pedagogická profesionalita a jaký musí být učitel na počátku 21. století. I my, jeho přátelé a kolegové, se musíme nad jeho odkazem zamyslet, abychom jej mohli do konce svého života plnit, neboť jeho odkaz vede k lepší budoucnosti našich následovníků.

Děkujeme profesorovi Pařízkovi za jeho dílo a nezlomnou víru v dobrého a statečného člověka - učitele jako nositele budoucnosti a štěstí národa.

DOC. PHDR. VLADIMÍR KREJČÍ, CSC.

Vydané spisy, skripta a sborníky

Informace o studiu Akademický rok 2002/2003

Vydala: Filozofická fakulta
Ostravské univerzity
Redaktor: PaedDr. Iva Málková
Prodejní cena: 50 Kč
Počet stran: 208
Rok vydání: 2002
Vydání: první
Vazba: brožovaná
Rozměr: 21 x 15 cm
Tisk: Repronis Ostrava
ISBN 80-7042-607-1

Anotace:

Publikace obsahuje základní informace o profilu pracovišť FF OU, studijní a zkušební řád FF OU a zvláště strukturu a obsah jednotlivých studijních oborů.

Psychologie/filozofie/sociologie 7

Vydala: Filozofická fakulta
Ostravské univerzity
Sborník OU č. 206/2002
Vědecký redaktor: Karel Paulík
Výkonná redaktorka: Helena Zášková
Prodejní cena: 100 Kč
Počet stran: 212
Náklad: 100 ks
Rok vydání: 2002
Vydání: první
Vazba: brožovaná
Rozměr: 23 x 16 cm
ISBN 80-7042-600-4

Anotace:

Sborník obsahuje 16 odborných statí věnovaných různým aspektům psychologického poradenství v sociální práci (důvody poradenské intervence, násilí v rodinách, specifické poruchy učení a chování, užívání drog ostravskými vysokoškoláky, struktura a funkce organizací poskytujících sociální služby v Ostravě, nezaměstnanost v ostravských obvodech apod.) i některým dalším problémům ve světle zájmu společenských věd (souvislosti rozumu a víry, funkce televizního moderátora v současnosti, hodnotová orientace adolescentů apod.).

Šrámkova Sobotka

Letos proběhl již 46. ročník tohoto literárního festivalu. Jeho ústředním mottem byla věta: „Žena dělá slovo, slovo dělá ženu“. Sám festival probíhal od 29. června do 6. července. Mezi nejpočetnější skupinu účastníků patřili studenti z pedagogických a filozofických fakult, dále pak učitelé, knihovníci a další studenti (např. z DAMU, Literární akademie). Pro rozpoznání byly účastníkům festivalu přiděleny identifikační značky: studenti měli kačenky, učitelky měly motýlky a knihovnice kytíčky.

Jako součást festivalu vycházel už čtvrtý ročník časopisu „Splav!“ (Sobotecký pravidelný lehce avantgardní věstník). Redakci tvořili převážně studenti.

Vedle oficiálního programu existovaly samozřejmě dílny, ve kterých si studenti individuálně s lektorem připravovali texty, se kterými se rozhodli vystoupit. Program vypadal následovně.

V sobotu 29. června byla zahájena přehlídka uměleckého přednesu s dílnou pro studenty. Ve večerních hodinách probíhalo představení „Měsíc nad řekou“ v podání herců Městského divadla v Mladé Boleslavi a hostů. Režie se ujal Jiří Krejčík. Byl hodně kritizován za specifické pojetí tohoto klasického díla.

V neděli se už festival rozběhl naplno. Nejdříve probíhalo slavnostní vyhlášení výsledků literární soutěže. Tři letošní témata byla: poezie, próza (prozaické práce) a studie z oboru literárních věd o autorech východočeského regionu plus práce o východních Čechách.

Krátce po poledni se konalo samotné zahájení, které svou hrou na klavír doprovázel Přemysl Rut. Po něm už přišlo na řadu „Poetické odpoledne“ divadelního souboru „Jesličky“, jenž recitoval a dramatizoval úryvky ze Šrámkovy poezie na soboteckých prostranstvích - na Šolcově statku, druhé zastavení bylo před kostelem, kde se konal koncert duchovní hudby, třetí pak bylo u zámku „Humprecht“ a celé procesí skončilo na místním hřbitově, kde je mj. pohřben sám mistr Fráňa.

Večer pak každodenně probíhaly filmové projekce v městském divadle. Dnes to byl film z roku 1952 „Slovo dělá ženu“. V hlavních rolích jsme mohli poznat Oldřicha Nového a Jiřinu Steimarovou.

Po pondělní snídani následuje první ze čtyř přednášek s názvem „Snění o bílém závoji. Dívčí deníky 19. století.“ Tohoto referátu se ujala děkanka univerzity v Pardubicích prof. Milena Lenderová. Docházelo ke srovnávání deníků dívek různých společenských vrstev z 18. a 19. století. Pak začíná představení s názvem „Sudičky Fráni Šrámka“, kterého

se zmocnili herci z Divadla J. K. Tyla z Plzně. Šlo o jakýsi komponovaný pořad, skládající se ze tří vzájemně se prolínajících „přísad“: životopisná data o Šrámkovi, úryvky z jeho díla a astrologické vstupy.

Večer startuje představení „Sedm krásných mečů poezie Fráni Šrámka“. Hlavním lákadlem byla účast „českého antického řečníka“ Radovana Lukavského. Vedle něj texty ještě četli herci Městských divadel v Mladé Boleslavi. Já nevím, jestli nejsem moc mladý a malý na kritiku, ale tady bych chtěl jen dodat, že opravdu jen účast pana Radovana držela představení „nad řekou“.

Pak se spouští projekce filmu Gustava Machatého z roku 1932 „Extase“. Ve své době šlo, spolu s dalším podobným filmem „Erotikon“, o velmi odvážný film. Ale teď se jedná spíše jen o vzpomínku na staré časy.

V úterý proběhla druhá přednáška s názvem „Rodina, děti a láska. Typické příběhy ze starých Večerů pod lampou“. Celá tato řeč se týkala literatury jako rodokapsy, červená knihovna, ... O této literatuře se mluví jako o „pokleslé“. Z přednášky mi ale bylo zřejmé, že to vůbec nemusí být pravda, poněvadž takové „Weekendy“ a „Večery pod lampou“ mají určitě své místo v kultuře mnoha národů. O tomto tématu zasvěceně a někdy s ironickým nadhledem přednáší nadšeným posluchačům člen Ústavu pro českou literaturu Akademie věd ing. Pavel Janáček.

Úterní odpoledne je zahájeno vernisáží obrazů ctitele Sobotky Zdeňka Mičocha v Šolcově statku. Šolcův statek je staré zemědělské stavení, které používá v současnosti město jako galerii. Velká část vystavených děl byla zaměřena na tematiku rodného města pana Šrámka. V obrazech jsem poznával jednotlivá zákoutí, staré domy, kostel, ale třeba i lovecký zámek Humprecht.

Teď ale pozor. To, co se v sále sporiťelně dělo večer, patřilo k absolutnímu vrcholu všech divadelních představení, která jsem měl možnost v rámci festivalu zhlédnout. Jednalo se o hru Pavla Nilina „Poprvé vdaná“ v podání členky Dejvického divadla Taťjany Medvecké. Jde o monodrama z prostředí současné Moskvy. Jak se nositelka ceny Thálie vyrovnala s prostředím malého sálu, bylo excelentní. Tento kus je opravdu taková třešnička na zatím nevytvořeném dortu představení a kulturních akcí v rámci festivalu.

Pozdě večer se ještě promítá film „Světlo jeho očí“. Jedná se o adaptaci typického románu „červené knihovny“.

Středeční dopoledne začíná velice zajímavou přednáškou týkající se soukromé korespondence Boženy Němcové. Korespondence je něco velmi intimního. A o to více poutavější, když se jedná o nějakou významnou

Šrámkova Sobotka

osobnost českých dějin (resp. literatury). Po přednášce jsem však zklamán. Čekal jsem asi více bulváru. Dopisy jsou totiž psány na můj vkus hodně formálně a všedně, proto čtenáře mého typu zaujmou snad jen dopisy směřované synu Karlovi, kdy mu radí, jak si spravit reputaci u svého zaměstnavatele.

Krátce před obědem jsem ještě zaskočil na prezentaci nového trojlístku knih spisovatelky Ivony Březinové. Její novinkové knížky jsou zaměřeny na problémy dnešní mládeže.

Večer je uvedena hra autora Arnošta Dvořáka „Strašidla lidí“. Inscenace pražského Divadla v bytě, které se těchto, pro mě ne moc známých, „aktovek“ zhostilo výtečně. Jednalo se o spojení dvou děl „Mrtvá“ a „Balada o ženě vražednici“, kdy druhá zmiňovaná byla promítána na plátno za herci. Takovým pojítkem mezi hledištěm a herci se stala postava doktora Dvořáka a představitelka hlavní role hry „Mrtvá“. Po zahájení představení byli uvaděčkou a se značným hlukem usazeni na místo. V té chvíli jsem si opravdu myslel, že se jedná o zpozdilý divák. Když ale po deseti minutách začíná pozdě přichodit divák z rozsvícenou baterkou hledat své dvě aktovky a přerušil herce v důležitém dialogu, zjistil jsem, do jak velkého omylu jsem byl zaveden. Se svou společnicí pak s křikem odchází z divadla. O to větší je moje překvapení, když se o přestávce objevuje v doktorském a s infuzí v levé ruce. Mezi diváky si vyhledává jednu „dobrovolnici“, které pak provedl „orální transfuzí“. V druhé polovině představení už hraje roli doktora jen na jevišti.

Tato hra na mě velmi zapůsobila svou originalitou, se kterou se člověk může setkat opravdu jen v divadlech malých forem. Kdyby mohl mít můj pomyslný dort dvě třešničky, tak tato hra byla ta druhá.

V noci se promítá film Věry Chytilové „Sedmkrásky“. Spolu s filmem „Vražda inženýra Čerta“ se jedná o dvě zásadní díla feminismu v české kinematografii. Tak to aspoň vidí paní Petra Hanáková, která patří k nejvýraznějším představitelkám české feministické filmové kritiky. Právě film „Vražda inženýra Čerta“ má být promítán zítra. Už se těším!

Čtvrtek je takový „odpočinkový“ den. Většina účastníků festivalu odjíždí na výlety po okolí. Knihovnici jeli do Jičína, učitelé do České Skalice, jen studenti připravující si své soutěžní příspěvky pilně pilují poslední detaily pod dohledem vedoucích dílen. Odpoledne se totiž koná první „kolečko“ pro ty, jejichž soutěžní příspěvek je spojen s hudbou. „Kolečko“ je vlastně taková přehlídka, ze které odborná porota vybere účastníky závěrečného slavnostního večera.

Za chvíli začíná „Vražda“. Jakmile přijdu mezi všech deset diváků, zjišťuji, že film není dostupný, a proto jako náhrada funguje americká komedie „Dogma“. Příjemné odlehčení z tlaku dnešních dnů.

Po večeri směřuji pln nadšení a očekávání do sokolovny, kde má dnes vystoupit část souboru Divadelní agentury Praha v čele s Otakarem Brouskem ml. v hlavní „dvojroli“ operetky „Mam'zelle Nitouche aneb pravda pana Célestina“. Opereta pochází z roku 1883 (resp. 1938, kdy byla upravena Oldřichem Novým), což zanechalo dojem na celém představení. Když ztvárňoval hlavní roli věčně šarmantní Oldřich Nový, bylo to asi úplně o něčem jiném.

Večer se promítá poslední film letošní Sobotky „Strašná žena“. Film vznikl za podpory východoněmecko-československého štábu, aby vytvořil opravdu originální dílo. A v čem originální? V mnoha věcech. Tak pro zajímavost: hlavně je to na bruslích. Nebruslí se pořád, ale ledová plocha se objevuje na mnoha místech spolu s bruslaři z proslulého berlínského kabaretu „Friedrich-stadt Palaistu“. Hlavní role se osobitě chopil mistr vedlejších rolí Jiří Lír.

Poslední všední den tohoto festivalu začíná krásně. Závěrečná přednáška pod mottem „Tanec dívčích košil“ se týká tématu lásky v díle Jaroslava Seiferta. Tento referát se stává jakýmsi opačným pohledem na letošní téma festivalu - jak se žena stávala slovem a slovo ženou. PhDr. Jiří Brabec, CSc., jenž je mj. editorem „Seifertových sebraných spisů“, hovoří o tématu spatra a nádherně formuluje své myšlenky.

Dopoledne je na programu druhé „kolečko“. Tentokrát mluvený projev bez hudby. Mezi jednotlivými přednášejícími se už rýsují hvězdy dnešního večera. Ale nepředbíhejme. Před obědem se ještě uskutečnilo volné čtení textů. Jedná se o pokus organizátorů zbořit hranice mezi veřejností jako publika a udělat z ní rovnocenného partnera k diskusi na dané téma.

Odpoledne přijela do Sobotky režisérka Olga Sommerová s krátkým filmem své dcery Olgy Špátové. Film vznikl na základě dílka Boženy Němcové „Kávová společnost“. Byl zřejmě vybrán záměrně, poněvadž celá debata s renomovanou režisérkou se točila kolem tématu feminismu v české kultuře.

K večeru pak proběhla dvě představení ZUŠ Uherské Hradiště, která byla inspirována dílem Divá Bára. Děti se hry zmocnily opravdu profesionálně.

A je tady vrchol! Večer pedagogických a filozofických fakult. Z obou „koleček“ bylo vybráno to nejlepší, aby společně vytvořilo neopakovatelnou atmosféru letního večera.

Vydané spisy, skripta a sborníky

Slovanské studie V. Studia Slavica V

Vydala: Filozofická fakulta
Ostravské univerzity,
Uniwersytet Opolski

Vědeckí redaktoři: Jana Raclavská,
Aleksandra Wiczorek

Prodejní cena: 100 Kč

Počet stran: 384

Náklad: 250 ks

Rok vydání: 2002

Vydání: první

Vazba: brožovaná

Rozměr: 23 x 16 cm

ISBN 80-7042-609-8

Anotace:

V pořadí již páté číslo periodika Studia Slavica, vydávaného univerzitami v Opoli a v Ostravě, obsahuje příspěvky z oboru slavistika se zaměřením jazykovědným a literárněvědným. Číslo obsahuje také recenze publikací zabývajících se slavistickou tematikou a informace o titulech, které vyšly v poslední době. Poprvé se ve sborníku prezentují i autoři z jiných univerzit, spolupracujících s Opolí a Ostravou, např. z Bělehradu, Kyjeva, Krakova, Lublaně, Moskvy, Petěrburgu, Warszawy, Olomouce.

Člověk měl pocit, že na jevišti se střídají největší mistři svého oboru. Ale jakého oboru? Vždyť oni to byli ještě studenti. Což teprve až vyrostou...

Nejvíce na mne zapůsobilo vystoupení studentů Ostravské univerzity. To hovořím i o závěru večera, kdy z úst studentky této fakulty zazněla nádherná píseň George Gershwinova „Sumertime“.

A to celé je každoročně absolutní vrchol Šrámkovy Sobotky.

Sobotka se už nese ve znamení balení, svlékání povlečení a odjezdů. Pochmurnou atmosféru se ještě snaží změnit představení dětské dílny „Byl jednou jeden drak“.

Každý účastník festivalu se pomalu loučí se svým bývalým „útočištěm“ a odjíždí směrem domů a něco si s sebou odváží. Dojmy, kladné a záporné pocity a slib, že příští rok určitě zase přijede.

„Na shledanou, Sobotko! Bylo to tady krásné,“ říkám si při pohledu z okna vlaku, který odjíždí z města pod Humprechtem.

ONDŘEJ STRATILÍK

Bulharsko a bulharština mají v Ostravě další příznivce

Studenti Filozofické fakulty Ostravské univerzity, kteří si z nabídky slovanských jazyků vybrali ke studiu bulharštinu, nejstarší slovanský jazyk, měli 12. června svůj sváteční den. Jejich vysokoškolská učitelka Mgr. Sírma Zidaro-Kounová, u níž dvousemestrální kurs bulharštiny absolvovali, je zároveň předsedkyní Svazu Bulharů v Ostravě a na závěr letního semestru je pozvala do ostravského Bulharského klubu.

FOTO: AUTORKA

V příjemném prostředí klubu studenti předvedli, co se za dva semestry naučili, ochutnali vynikající bulharské jídlo kebabčeta a na závěr si i zatančili bulharský lidový tanec choro. V pracovní části semináře byly představeny překlady studentů z bulharštiny do češtiny (vybrané články z bulharských novin a časopisů s aktuální tematikou i překlady drobných povídek). Studentka Daniela Rabeková si mohla jako překvapení vyslechnout svůj zdařilý překlad povídky Zatmění slunce Nikolaje Šejkova v podání René Šmotka, herce ostravské komorní scény Aréna. Studentka Iva Strouhalová dokonce na bázi bulharských reálií zpracovala ročníkovou práci s názvem Bulharská menšina v České republice - se zaměřením na Moravskoslezský kraj. Jako vedoucí katedry slavistiky jsem byla na slavnostní zakončení kursu bulharštiny

také pozvána, a tak jsem měla možnost sledovat (a tiše žasnout), kolik se toho studenti za dva semestry naučili, jak dokázali bulharsky reagovat na bulharské otázky vedoucí semináře Sírmy Zidaro-Kounové i bulharských hostů přítomných v klubu. Jak je vidět, setkají-li se vynikající učitel a vnímaví studenti, dokáží spolu udělat i malý zázrak.

DOC. DR. EVA MRHAČOVÁ, CS.C.

GTS international

Cestování šité na míru

CO TAKHLE CESTOVÁNÍ A PRÁCE V USA?

*GTS International
vstupuje do nového tisíciletí
s novými pracovními programy!!!*

**LÁKÁ VÁS SPÍŠE STUDIUM JAZYKŮ?
PROČ TEDY NEVYZKOUŠET:**

- Celoroční jazykové kurzy ve Velké Británii, i s pracovním povolením
- Celoroční jazykový kurz na Maltě
- Žhavé novinky : Jazykový kurz s pracovním povolením v Austrálii
- Jazykový kurz s prací na farmě na Novém Zélandu
- Jazykový kurz v Irsku, i s pracovním povolením

- Program WORK AND TRAVEL umožňuje získat nezbytné zkušenosti z každodenního života, zdokonalit se v jazyce a také si něco vydělat na následné cestování. Program je pořádán ve spolupráci s Council Exchanges pod záštitou americké vlády.
- Podmínky pro uchazeče: Program WORK AND TRAVEL je určen pro studenty řádného denního studia na VŠ nebo VOŠ ve věku 18–28 let. Student musí být občan ČR, držitel karty ISIC a mít znalost příslušného cizího jazyka.
- Programy stejného druhu nabízíme i ve Francii, Kanadě a Jižní Africe.

Více informací na
www.gtsint.cz

Rádi Vás uvidíme v pobočce GTS international: Denisova 2, Ostrava 1, ☎ 069/611 53 24

Uzávěrka dalšího čísla je v **pondělí 7. října 2002 do 10.00 hod.**

Listy Ostravské univerzity, č. 7/2002, roč. 10 • Vydává Ostravská univerzita, č. registrace MMO - 74/93-PP • Internet: <http://www.osu.cz> • Kontaktní adresa: Ostrava 1, Dvořákova 7, 701 03, tel.: 069/6160 139, fax: 069/6160 139 • e-mail: jirina.vecerova@osu.cz • Redakční rada: Jiřina Večeřová - šéfredaktorka; PaedDr. Milena Frydrychová; PhDr. Darja Jarošová; prof. RNDr. Erika Mechlová; PhDr. Šárka Zedníčková • Grafické zpracování a tisk: Repronis Ostrava • Náklad 1000 výtisků • ZDARMA

Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p., odštěpným závodem Severní Morava, č.j.: 2263/98-P/1 ze dne 18. 9. 1998